

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2023/2024

**Publiczna Szkoła Podstawowa
im. Wincentego Witosa
w Borku Strzelińskim**

SPIS TREŚCI

I. Podstawy prawne.....	str. 3
II. Wstęp.....	str. 4
III. Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.....	str. 5
IV. Opis funkcjonowania szkoły.....	str. 6
V. Misja szkoły.....	str. 7
VI. Wizja szkoły.....	str. 7
VII. Model absolwenta.....	str. 7
VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych.....	str. 8
IX. Podstawy programu wychowawczo-profilaktycznego.....	str. 11
X. Diagnoza sytuacji wychowawczej.....	str. 13
XI. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach 0-III.....	str. 18
XII. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV-VIII.....	str. 19
XIII. Ewaluacja programu.....	str. 23
XIV. Załączniki.....	str. 24

1. *Podstawy prawne*

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U.z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001r. Nr 28, poz.319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.).
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586, 1672.).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730, 2089, z 2023 r. poz. 185)
5. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z 2023 r. poz. 1234.).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533 oraz z 2022 r. poz. 609 i 1717).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z dnia 30 sierpnia 2018 r.)
9. Statut Publicznej Szkoły Podstawowej im Wincentego Witosa w Borku Strzelińskim.

II. Wstęp

Program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętych w szkole koncepcji pracy oraz tradycji. Działania zawarte w programie wychowawczo - profilaktycznym są spójne z wewnątrzszkolnym ocenianiem oraz statutem naszej szkoły.

Działania wychowawcze i profilaktyczne opierają się na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym zarówno w rodzinie jak i szkole, która w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców i priorytety edukacyjne państwa. Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie uczniów w rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej oraz społecznej. Proces wychowania jest uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki uczniów.

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia kierunki polityki oświatowej państwa i stanowi punkt wyjścia dla szkolnych programów.

III. *Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024*

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

IV. Opis funkcjonowania szkoły

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Borku Strzelińskim jest instytucją publiczną. Uczy się w niej 169 uczniów. Obejmuje 9 oddziałów, w tym oddział przedszkolny-klasa „0”. Lekcje odbywają się na jedną zmianę. Uczniowie zamiejscowi dojeżdżają autobusami szkolnymi. Lekcje rozpoczynają się o godz. 7.30, kończą o 14.50.

Budynek szkolny ma dwa piętra, na parterze znajdują się sale lekcyjne, pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet dyrektora, gabinet logopedy/ psychologa oraz jadalnia.

Na I piętrze znajdują się sale lekcyjne i gabinet pedagoga. Na II piętrze – oddział przedszkolny - klasa „0”. Korytarze szkolne są odnowione. Sale lekcyjne posiadają monitory/tablice multimedialne i interaktywne, sprzęt komputerowy do lekcji informatyki oraz pomoce naukowe. Bazę sportową stanowi sala gimnastyczna z zapleczem.

Wszyscy pracujący w szkole nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe pedagogiczne.

W ramach PPP pracuje się zarówno z uczniem zdolnym, jak i mającym trudności w nauce. Organizowane są zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, spotkania z psychologiem, pedagogiem oraz logopedyczne.

Uczniom stwarza się możliwości wszechstronnego rozwoju zainteresowań poprzez udział m. in. w konkursach na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, w wycieczkach przedmiotowych. W szkole aktywnie działa także Samorząd Uczniowski oraz Szkolne Koło Wolontariatu organizując i biorąc udział w różnych akcjach.

Uczniowie będą mieli okazję uczestniczyć przez cały rok szkolny w projektach i zajęciach;

- “Poczuj- od dźwięku do emocji”- podniesienie kompetencji kulturowych uczestników w zakresie identyfikowania elementów dziedzictwa kulturowego w celu budowania własnej tożsamości kulturowej.
- Spektakl o zasadach dobrego zachowania „Złośliwości jej królewskiej mości”
- Zajęcia z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w oparciu o programy profilaktyczne – „Spójrz inaczej”, „Przyjaciele Zippiego”, „Strażnicy uśmiechu”
- Wyjazd edukacyjny - zielona szkoła - Ustka

V. Misja szkoły

1. „Dobre wychowanie, rzetelna praca, świetna zabawa”;
2. „Jesteśmy po to, aby dobrze wychowywać powierzone nam przez rodziców dzieci i przekazać im rzetelną wiedzę o otaczającym nas świecie, ideały moralne i system wartości. Uczniowie są naszymi partnerami - a ich potrzeby są nam dobrze znane”;

VI. Wizja szkoły

Jesteśmy szkołą, która:

- a) prowadzi bogaty zakres działań pozalekcyjnych,
- b) pomaga wszystkim uczniom w pełnym rozwoju ich talentów,
- c) daje poczucie bezpieczeństwa,
- d) uczy wrażliwości na piękno przyrody i otaczającego świata,
- e) przygotowuje ucznia do uczenia się przez całe życie,
- f) uczy tolerancji współistnienia z niepełnosprawnością i współpracy.

VII. Model absolwenta

Absolwent szkoły podstawowej:

- 1) jest wszechstronnie rozwinięty, solidnie przygotowany do dalszej nauki;
- 2) jest aktywny, samodzielny w myśleniu i działaniu, odpowiedzialny za własne wyniki w nauce;
- 3) jest wyposażony w najważniejsze umiejętności zdobywane przez ucznia w szkole podstawowej:
 - posiada umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów,
 - aktywnie uczestniczy w życiu społeczności szkolnej i lokalnej,
 - umiejętnie korzysta z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz prowadzenia rozumowań matematycznych,
 - umiejętnie formułuje wnioski oparte na obserwacjach,
 - umiejętnie komunikuje się w języku ojczystym i języku obcym,
 - umiejętnie posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
 - umiejętnie odkrywa swoje zainteresowania i przygotowuje się do dalszej edukacji,
 - umiejętnie pracuje zespołowo.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym i innymi specjalistami, Samorządem Uczniowskim i Szkolnym Kołem Wolontariatu, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
 - opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
 - uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
 - uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- współpracuje z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, podaje propozycje modyfikacji zasad usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych;
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze;
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy;
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły;

Pedagog szkolny/psycholog/ logopeda/pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze;
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;

Szkolne Koło Wolontariatu:

- angażuje ludzi młodych do świadomej, dobrowolnej i nieodpłatnej pomocy innym;
- rozwija wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności;
- aktywnie działa w obszarze pomocy koleżeńskiej, społecznej, życia kulturalnego i środowiska naturalnego;
- stwarza przestrzeń dla takiej służby poprzez organizowanie konkretnych sposobów pomocy i tworzenie zespołów wolontariuszy;
- wypracowuje system włączania młodzieży do działań o charakterze wolontarystycznym i wykorzystanie ich umiejętności i zapału w pracach na rzecz szkoły i środowiska szkolnego.

IX. Podstawy programu wychowawczo-profilaktycznego

Opracowanie programu wychowawczo-profilaktycznego oparte zostało na: ankiecie socjometrycznej w klasach III-VIII, ankiecie badającej czynniki ryzyka i czynniki chroniące, ankiecie badającej samopoczucie i potrzeby nauczycieli w środowisku pracy, analizie ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, analizie dokumentów szkolnych, dzienników lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych, protokołów Rad Pedagogicznych, sprawozdań wychowawców, zaleceń Ministerstwa Edukacji Narodowej, spostrzeżeniach i uwagach specjalistów pracujących w naszej placówce. Program został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego.

Szkoła w swoich działaniach wykorzystuje także zasoby, które zostały wyłonione na podstawie ankiet prowadzonych wśród uczniów, rodziców oraz wiedzy dotyczącej podstawowych czynników chroniących związanych z rozwojem psychofizycznym dzieci i młodzieży.

W planowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych uwzględniane są również czynniki ryzyka, które mogą potencjalnie wpływać na powstawanie zachowań ryzykownych i które należy w szczególny sposób wziąć pod uwagę planując działania profilaktyczno-wychowawcze.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Natomiast, przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących

zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

CZYNNIKI INDYWIDUALNE: świadomość dotycząca konsekwencji zachowań ryzykownych i szkodliwych; konstruktywne zainteresowania; wyznawanie pozytywnych wartości;

CZYNNIKI RODZINNE I CZYNNIKI SPOŁECZNE: prawidłowe więzi i wzorce rodzinne; dobre relacje rówieśnicze i prawidłowe relacje z nauczycielami; bliskie relacje wychowawców klas uczniami i rodzicami; duże zaufanie rodziców do oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych szkoły;

CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ: bogate tradycje szkoły; przyjazna i bezpieczna atmosfera panująca w szkole i dobra współpraca pomiędzy pracownikami; podmiotowe traktowanie uczniów (wnikliwość obserwacji i poznawania uczniów); odpowiedni dobór metod nauczania: nowoczesne wyposażone pracownie przedmiotowe; oferta zajęć pozalekcyjnych.

Cel ogólny programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Budowanie poczucia bezpieczeństwa szeroko pojętego.
2. Wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju odpowiedzialności w życiu społecznym, dbania o właściwe relacje z rówieśnikami, z dorosłymi, przyjmowanie postaw ukierunkowanych na dobro, umiejętne komunikowanie swoich potrzeb i trudności. Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci oraz ich kompetencji emocjonalno-społecznych.
3. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny.
4. Podejmowanie działań związanych z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, polskiej kultury, a także dziedzictwa Europy, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.

Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

- budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z Ukrainy
- poszanowanie godności osobistej,
- kierowanie się w relacjach empatią, zrozumieniem,
- umiejętność tolerowania odmiennych opinii i przekonań,
- akceptowanie różnorodności wśród ludzi – wyglądu, koloru skóry, niepełnosprawności, płci,
- kształtowanie kompetencji zgłaszania swoich potrzeb, a także umiejętności asertywnej odmowy,

- kształtowanie umiejętności pokonywania trudności i radzenia sobie z napięciem emocjonalnym
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne decyzje, czyny i bezpieczeństwo,
- dbałość o wysoką kulturę osobistą,
- kształtowanie postaw prorodzinnych, prospołecznych i patriotycznych,
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie rozwoju ucznia,
- przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich,
- rozwijanie patriotyzmu oraz przyswajanie zasad poszanowania dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na wartości kulturowe Europy,
- zwiększenie znaczenia roli rodziców w szkole,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów (samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji),
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,
- udzielanie pomocy i wsparcia uczniom ukraińskim- uczenie obniżania napięcia,
- integrowanie społeczności klasowej i szkolnej- stwarzanie możliwości do wymiany doświadczeń i zwyczajów wynikających z odmienności kulturowej,
- wspieranie grona pedagogicznego w podnoszeniu kompetencji.

Zadania programu wychowawczo -profilaktycznego realizowane będą w obszarach:

1. **Relacje i komunikacja** – kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych jak zgłaszanie swoich potrzeb, umiejętność
2. prowadzenia asertywnej odmowy, prowadzenie dialogu opartego na uważnym słuchaniu, wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej, wzmacnianie poczucia własnej wartości, pomoc młodym ludziom w kształtowaniu tożsamości;
3. **Edukacja prorodzinna** – docenianie wychowawczej roli rodziny, ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny, okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie.
4. **Zdrowie i bezpieczeństwo** – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych): przeciwdziałanie nałogom, rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych
5. **Kultura** – wartości, normy, wzory zachowań: kształtowanie więzi z Ojczyzną, świadomości tożsamości i dumy narodowej, świadomości bycia Polakiem i obywatelem Rzeczypospolitej;

X. Diagnoza sytuacji wychowawczych w szkole:

Diagnoza została stworzona w oparciu o:

- badanie ankietowe - (nauczyciele, rodzice, uczniowie) - „Diagnoza Czynników ryzyka i czynników chroniących” *załącznik nr 1*
- ankiety socjometryczne w klasach III-VIII *załącznik nr 2*
- ankiety badające samopoczucie i potrzeby nauczycieli, przeprowadzone w połowie września przez psychologa szkolnego *załącznik nr 3*
- ankiety dla nauczycieli-doskonalenie zawodowe
- sprawozdań wychowawców klas o sytuacji wychowawczej po zakończeniu roku szkolnego 2022/2023,
- analizy potrzeb w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej – na podstawie opinii i orzeczeń ppp na dzień 1 września 2023 r. oraz wniosków uprawnionych podmiotów do objęcia ucznia pomocą pp,
- uwzględnione zostały dotychczasowe działania podejmowane przez szkołę, spostrzeżenia nauczycieli, specjalistów oraz rodziców.

Wnioski z ww dokumentów, dotyczące naszego środowiska szkolnego:

1. Zdecydowana większość uczniów lubi chodzić do szkoły i czuje się w niej bezpiecznie.
2. Zdecydowana większość ankietowanych lubi swoje zespoły klasowe, potrafi podać jego mocne i słabe strony. Dla uczniów najczęściej wymienianą trudnością klasy są kłótnie, niestosowanie się do norm i zasad jak rozmowa na lekcji, przeszkadzanie. Trudności starają się najczęściej rozwiązywać poprzez rozmowę, przeproszenie za swoje zachowanie czy korzystając z pomocy nauczyciela, a także rozmowę z rodzicem.
3. Uczniowie widzą w nauczycielach osoby, które nie stwarzają problemów, samych siebie jako osoby, które starają się dbać o swoje obowiązki.
4. Nauczyciele zauważają problem w integracji zespołów klasowych.
5. Uczniowie naszej szkoły nie mieli kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, zdecydowana większość rodziców rozmawia na tematy związane z zagrożeniami dotyczącymi tych substancji.

Zalecenia i wskazówki do pracy opiekuńczo-wychowawczej w szkole

Na podstawie wyników badań zespół ewaluacyjny opracował obszary ryzyk i czynników chroniących.

Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- zwiększenie tolerancji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej zwłaszcza tych nieśmiałych, a także mniej aktywnych i różniących się odmienną sytuacją rodzinną;

- wzrost umiejętności komunikacyjnych i społecznych uczniów ;
- zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- wzrost kompetencji wychowawczych rodziców jak dostrzeganie perspektywy drugiej osoby, refleksyjności w pracy wychowawczej, stawiania granic i stosowania konsekwencji w wychowaniu
- wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki,
- uspołecznianie szkoły i placówki przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły i placówki;
- zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku.

Rekomendowane zadania/tematyka zajęć do programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. w klasach początkowych zajęcia integracyjne, prowadzenie zajęć reintegracyjnych we wszystkich klasach, poprawa relacji uczniów z rówieśnikami poprzez stwarzanie licznych sytuacji do podejmowania wspólnych działań i wzajemnej pomocy;
2. podczas lekcji systematycznie organizować zajęcia angażujące grupę np. ćwiczenia w parach, małych grupach, wspólne wyjścia, razem realizować projekty;
3. podjęcie działań mających na celu zwiększenie motywacji uczniów do nauki i wzajemnej pomocy;
4. przeprowadzenie warsztatów dla uczniów przede wszystkim ze sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, w budowaniu poprawnych relacji, kształtowania kompetencji komunikacyjnych
5. budowanie odpowiednich relacji rodzic – nauczyciel – uczeń, opartej na zaufaniu, życzliwości, umiejętności przyjmowania perspektywy drugiej osoby sprawią, że uczniowie czy rodzice chętniej będą zgłaszali się z problemem, a nauczyciel w miarę swoich kompetencji będzie mógł im pomóc.
6. upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami;
7. organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców;
8. upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu;

9. angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich, wolontariatu i innych form działalności uczniowskiej;
10. doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków, w tym uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z Ukrainy oraz prowadzenie edukacji uczniów i wychowanków w tym zakresie;
11. upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców;
12. włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki;
13. tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.
14. opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami;
15. podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych;
16. wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji;
17. realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy czy rówieśniczy mediatorzy;
18. zintensyfikowanie współpracy szkoły z policją, strażą pożarną w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i placówce oraz na terenie szkoły i placówki.
19. wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej,
20. zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
21. opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków;
22. współpraca szkoły z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym. Realizacja w szkole programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej;
23. upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów i wychowanków materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów;
24. wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów i wychowanków dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia;
25. opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;

26. poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów i wychowanków w środowisku cyfrowym
27. uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły i placówki;
28. ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na Covid-19 i rozprzestrzenianiem się epidemii w środowisku szkolnym;
29. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
30. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej, organizacja zajęć pozalekcyjnych.
31. wprowadzanie różnorodnych innowacji pedagogicznych, poprzez to stwarzanie swoim wychowankom atmosfery bezpieczeństwa, zapewniania dzieciom poczucia godności oraz możliwość wszechstronnego i optymalnego rozwoju we wszystkich sferach, w tym głównie zdolności twórczego myślenia i działania.

W szkole należy kontynuować programy profilaktyczne i zdrowia psychicznego:

- **„Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”**- program profilaktyki i promocji zdrowia.
- **“UNPLUGGED”** – szkolny program zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież, opartym na modelu wszechstronnego wpływu społecznego, uwzględniający warsztaty dla uczniów i rodziców.
- **Strażnicy uśmiechu** – to program łączący w sobie podejście do rozwoju człowieka L. Wygotskiego z modelem Marshalla B. Rosenberga „Porozumienie bez przemocy”. Zajęcia mają za zadanie podnosić kompetencje emocjonalno-społeczne, które są znaczące dla rozwoju każdego dziecka. Rozwijając je uczniowie poprawiają swoje zachowanie, a także nabywają większych umiejętności funkcjonowania w grupie. Dlatego głównym celem tych warsztatów jest pomoc dzieciom w osiągnięciu stabilizacji emocjonalnej, promowanie umiejętności wyrażania własnego zdania, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz wzbogacanie wiedzy o sobie i innych.
- **Przyjaciele Zippiego** - międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u młodszych dzieci. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich dzieci.
 - **„Czyste powietrze wokół nas”** – program adresowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

- „Bieg po zdrowie” - program skierowany jest do dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i asertywności uczniów w kontekście palenia tytoniu.
- **Program Spójrz inaczej** - jest programem profilaktyki uniwersalnej, ukierunkowanym na wczesne zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz przeciwdziałanie nieprawidłowej adaptacji społecznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym poprzez wspieranie ich prawidłowego rozwoju i rozwijanie umiejętności psychospołecznych.

XI. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach O-III

Obszar	Zadania i forma realizacji	Wykonawcy	Termin
Relacje	-organizowanie zajęć integracyjnych w klasach w celu rozwijania umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb i zgodnej współpracy z innymi, - promowanie zasad kulturalnego zachowania się, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb, - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych i powszechnie akceptowanych wartości, - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych, -organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów w celu poszerzenia ich pasji i wspierania rozwoju osobistego, -tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań poprzez atrakcyjne zajęcia w świetlicy szkolnej.	wychowawcy klas 0-III psycholog pedagog	cały rok szkolny

Edukacja prorożinnna	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, 	wychowawcy klas 0-III	cały rok szkolny
Bezpieczeństwo i zdrowie	<p>Pogadanki na temat: “Bezpieczeństwo na drodze”- spotkanie z policją “Bezpieczne ferie” “Bezpieczeństwo podczas wakacji” - ulotki nt. bezpieczeństwa i profilaktyki, - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z uzależnieniami, korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, - realizacja ogólnopolskich programów profilaktyczno-wychowawczych w formie zajęć warsztatowych rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne.</p>	wychowawcy klas 0-III pedagog	wrzesień/ luty/ czerwiec cały rok szkolny
Kultura	<ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na imprezy kulturalne, - konkursy szkolne oraz pozaszkolne. 	wychowawcy klas 0-III	

XII. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV-VIII

Obszar	Zadania i forma realizacji	Wykonawcy	Termin
Relacje	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć reintegracyjnych w klasach w celu rozwijania umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb i zgodnej współpracy z innymi, - kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania 	wychowawcy,	

	<p>-kształtowanie umiejętności asertywnego prowadzenia dialogu w celu zmniejszenia konfliktów w relacji</p> <p>-rozwijanie umiejętności stosowania komunikatu Ja zamiast Ty</p> <p>-nauka metod unikania i rozwiązywania konfliktów przy wzmacnianiu postawy asertywności (stosowanie scenek sytuacyjnych, dramy, pogadank, filmów),</p> <p>- włączanie uczniów w akcje charytatywne, wolontariat i pomoc koleżeńską,</p> <p>- rozwijanie umiejętności współdziałania poprzez praktykę pracy w parach, małych grupach,</p> <p>- wspomaganie rozwoju ucznia w dostrzeganiu potrzeb własnych i innych</p> <p>-kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za swoje słowa i czyny</p> <p>-kształtowanie postawy otwartej na różnorodność kulturową,</p> <p>-tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań poprzez atrakcyjne zajęcia w świetlicy szkolnej,</p> <p>- organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów w celu poszerzenia ich pasji i wspierania rozwoju osobistego,</p> <p>-rozwijanie u uczniów wytrwałości w dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacji sukcesu i porażki,</p> <p>-wybór metod i technik prowadzenia lekcji wychowawczych i lekcji przedmiotowych sprzyjających nabywaniu umiejętności samodzielnego myślenia i wyrażania własnych opinii w sposób akceptowany społecznie,</p> <p>- doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.</p>	<p>nauczyciele przedmiotowi, specjaliści</p> <p>wychowawcy świetlicy</p> <p>wychowawcy, specjaliści</p>	<p>cały rok szkolny</p>
--	---	---	-------------------------

<p>Edukacja prorodzinna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy z rodzicami zachęcające do większego zainteresowania się problemami dzieci, - czynny udział rodziców w spotkaniach z wychowawcą i innymi nauczycielami, - pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek oraz kontaktów indywidualnych, - uświadomienie uczniom roli rodziny i poznanie sposobów jej funkcjonowanie, przygotowanie do ról społecznych, - poznanie praw i obowiązków dziecka jako członka rodziny, - kultywowanie tradycji rodzinnych, - wspieranie rodziców w procesie wychowawczym. 	<p>wychowawcy, pedagog</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Bezpieczeństw o i zdrowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z rodzicami uczniów w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci w domu, - indywidualne rozmowy z rodzicami, zebrania klasowe, konsultacje ze specjalistami, - prelekcje z udziałem Policji, - wyrabianie u uczniów umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z planem ewakuacji szkoły na wypadek zagrożenia, -przeprowadzenie próbnej ewakuacji w przypadku pożaru - uświadomienie uczniom konieczności zachowania porządku i spokoju podczas ewakuacji, - zapoznanie z numerami alarmowymi, - zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu oraz urządzeń elektronicznych: telefon komórkowy, komputer, - spotkanie z policjantem, strażakiem, - udział uczniów w zajęciach nt. udzielania pierwszej pomocy, 	<p>Wychowawcy, koordynator do spraw bezpieczeństwa</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - ulotki nt. bezpieczeństwa i profilaktyki, - sumiennie pełnione dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych podczas przerw międzylekcyjnych, przestrzeganie regulaminu dyżurów, -uświadamianie o zagrożeniach związanych z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji, - przestrzeganie wszystkich opracowanych w szkole i obowiązujących procedur bezpieczeństwa, - prowadzenie systematycznej diagnozy środowiska rodzinnego i społecznego uczniów w celu wczesnego wykrywania ofiar przemocy, we ścisłej współpracy z instytucjami udzielającymi wsparcia (Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym). 		
	<ul style="list-style-type: none"> -jak radzić sobie ze stresem przedegzaminacyjnym, -jak motywować do nauki -realizacja ogólnopolskich programów profilaktyczno-wychowawczych w formie zajęć warsztatowych rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne. 	psycholog, pedagog	cały rok szkolny
	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat zasad zdrowego odżywiania i zbilansowanej diety, chorób i innych zagrożeń wywołanych niewłaściwym odżywianiem 	wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciel wdzwr	cały rok szkolny
Kultura	<ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na uroczystości kulturalne, - rozwijanie poczucia więzi z narodem, społecznością europejską i światową, - wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela, - konkursy szkolne oraz pozaszkolne, - troska o zachowanie odpowiedniej postawy uczniów wobec symboli narodowych i hymnu podczas uroczystości, - kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur 	nauczyciele, wychowawcy	cały rok szkolny

	<p>i tradycji, -określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, - uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, - zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, -wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci.</p>	<p>nauczyciel plastyki, historii, języka polskiego, wychowawcy</p>	
--	---	--	--

XIII. Ewaluacja programu.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia ich skuteczności.

Ewaluacja przeprowadzana jest poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- ankietę skierowaną do uczniów, rodziców
- sprawozdania wychowawców klas z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
- analizę trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzoną przez szkolnych specjalistów;
- rozmowy z rodzicami, uczniami, nauczycielami;
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków.

Załącznik nr 1

**Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa
w Borku Strzelińskim**

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka

Prezentacja badań dotyczących zagrożeń występujących w środowisku szkolnym

Cel badań

Celem badania i przeprowadzonej diagnozy jest pozyskanie informacji na temat tego, jakie zagrożenia występują w środowisku dzieci i młodzieży oraz jak sytuację w tym zakresie postrzegają nauczyciele, rodzice oraz sami uczniowie. Istotą badań jest pozyskanie informacji dotyczących zagrożeń bezpośrednich, pośrednich oraz czynników chroniących. Rozpoznanie problemów wskaże dalsze potrzeby oraz obszary do dalszej pracy w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych. Na podstawie analizy, uzyskanych wyników badań i wniosków nastąpi modyfikacja programu profilaktycznego szkoły tak, aby był on dostosowany nie tylko do bieżących problemów, ale również zaspokajał potrzeby wynikające z refleksji środowiska szkolnego.

Grupa badawcza i metody badań

Grupę badawczą stanowili:

- nauczyciele uczący w Publicznej Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa w Borku Strzeleńskim – ankieta online wysłana do nauczycieli za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus – odpowiedzi na ankietę udzieliło 10 nauczycieli;
- uczniowie klas I – III – obserwacja, wywiad – 3 nauczycieli.
- uczniowie klas IV-VIII – ankieta dostosowana do wieku uczniów, wysłana online za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus – odpowiedzi udzieliło 42 uczniów.
- rodzice uczniów – ankieta online wysłana do rodziców za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus – odpowiedzi udzieliło 74 rodziców.

W obliczu problemów przyjętych do badań uznano, że najlepszą metodą badania nauczycieli i rodziców będzie ankieta on-line zawierająca pytania otwarte, półotwarte, ściśle określone odpowiedzi.

Wobec konieczności zbadania 3 grup sporządzone zostały ankiety dla każdej z grup niezależnie. Punktem wyjściowym analizy i sporządzenia ankiet była dotychczasowa obserwacja środowiska szkolnego i pojawiających się problemów.

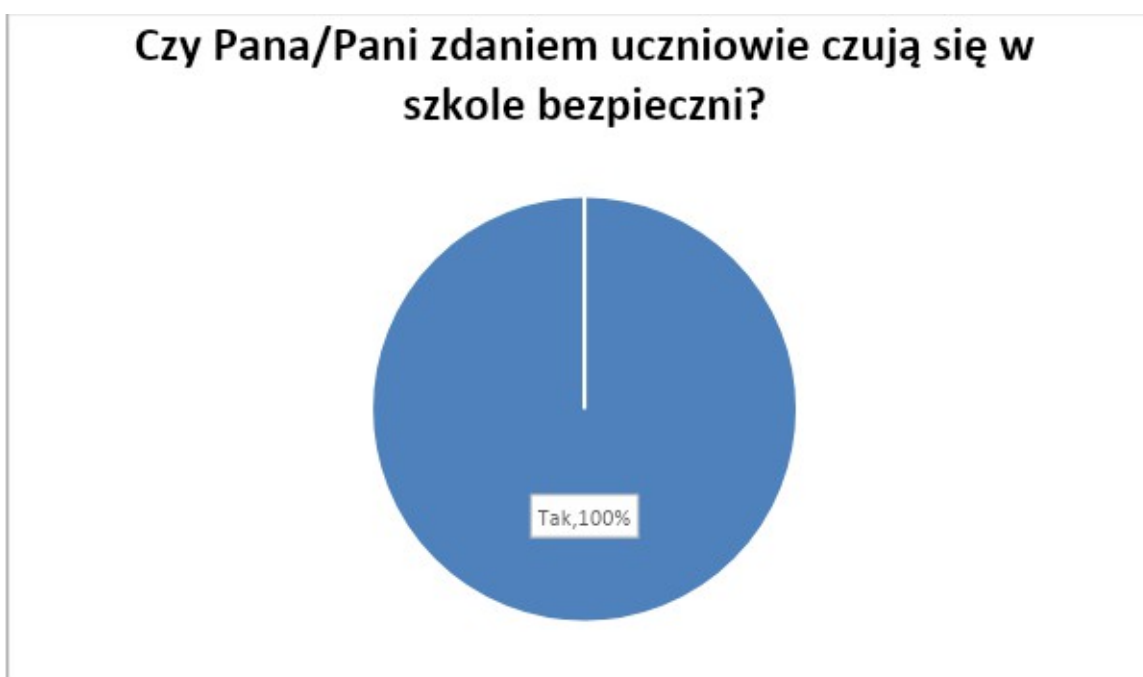
Ankiety sporządzono w oparciu o postawienie problemu, sformułowanie pytań, ułożenie instrukcji, przygotowanie ostatecznej wersji ankiety. Instrukcja ankiety zawierała informacje, kto przeprowadza badania, jaki jest główny cel badań, jak należy odpowiadać na poszczególne pytania. W związku z powyższym, chcąc określić problemy wychowawcze występujące w szkole zbadano przy pomocy ankiet opinię nauczycieli, uczniów oraz rodziców.

Do diagnozy i analizy wykorzystano również bieżące obserwacje nauczycieli, rodziców i uczniów wynikające z przeprowadzanych rozmów oraz wywiadów z członkami poszczególnych grup badawczych oraz analizę problemową poszczególnych klas przeprowadzoną przez specjalistów pracujących w szkole.

Analiza badań.

Analiza grupy badawczej – nauczyciele

Ankieta on -line skierowana do nauczycieli uczących w Publicznej Szkole Podstawowej w Borku Strzelińskim odpowiedzi na pytania ankietowe udzieliło 11 nauczycieli. Odpowiedzi i uzyskane wyniki prezentują poniższe wykresy.

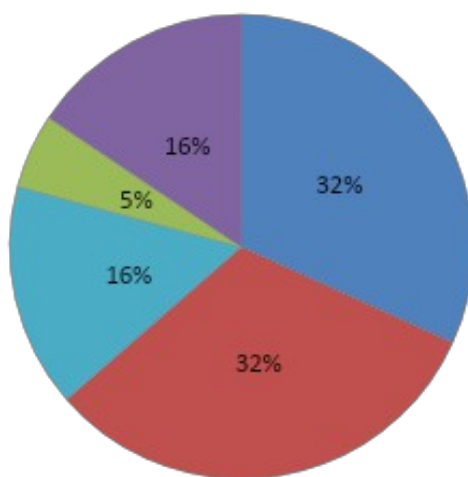

Na pytanie o poczucie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły wszyscy nauczyciele odpowiedzieli twierdząco.

Kolejne pytanie zadane nauczycielom dotyczyło obserwacji na terenie placówki zjawisk i zachowań niepożądanych, które w świetle obowiązujących zasad i norm społecznych stanowią mogą istotne czynniki ryzyka. Pytanie było sformułowane w taki sposób, aby odpowiadający mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. Analizę odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Czy na terenie szkoły zauważa Pan/Pani występowanie wśród uczniów niżej wymienionych zachowań?

- przezywanie, wyśmiewanie, obrażanie
- izolowanie w klasie lub w grupie
- cyberprzemoc, szykanowanie
- kradzieże
- wulgarnie słownictwo
- palenie papierosów
- spożywanie alkoholu
- używanie narkotyków, dopalaczy
- przemoc fizyczna
- nie spotkałem/am się z żadną w/w.

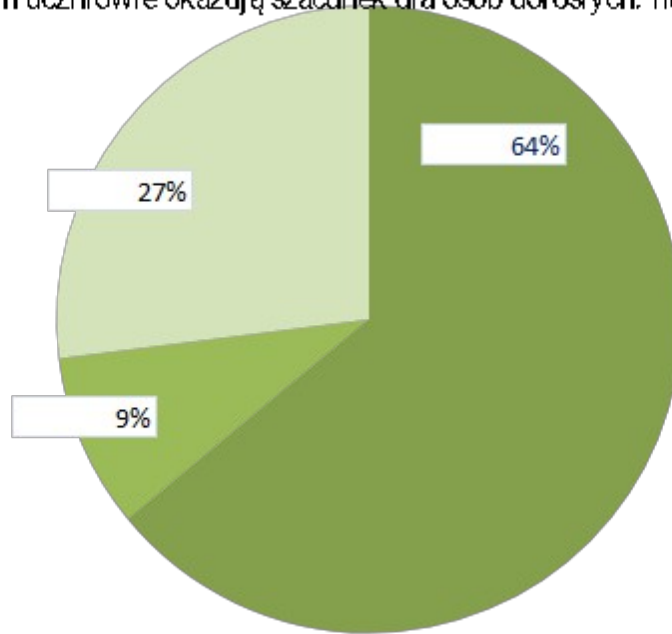

Patrząc na powyższy wykres należy stwierdzić, że problem używek, alkoholu oraz substancji uzależniających w środowisku szkolnym nie występuje.

Z analizy wykresu i wyników wynika jednoznacznie, że wśród negatywnych zjawisk i zachowań młodzieży obserwowanych przez nauczycieli najczęściej dotyczy izolowania w klasie i grupie oraz przezywania, wyśmiewania, obrażania. 27% zetknęło się z używaniem przez uczniów wulgaryzmów. 3 nauczycieli podało, że nie spotkało się na terenie szkoły z żadnym wymienionym zachowaniem bądź zjawiskiem.

Kolejne pytanie dotyczyło szacunku okazywanego osobom dorosłym.

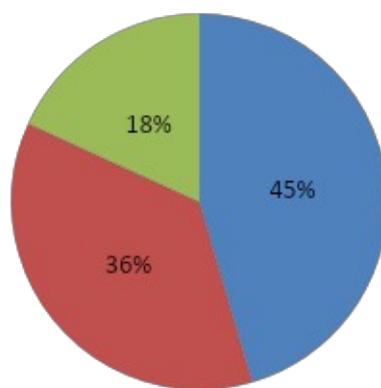
Pana/Pani zdaniem uczniowie okazują szacunek dla osób dorosłych: nauczycielom, pracownikom szkoły?

7 osób z spośród 11 badanych nauczycieli twierdzi, że uczniowie okazują szacunek osobom dorosłym pracującym w szkole, 1 osoba twierdzi, że nie.
3 osoby nie ma na ten temat wyrobionego zdania.

Czy Pana/Pani zdaniem uczniowie używają zwrotów grzecznościowych?

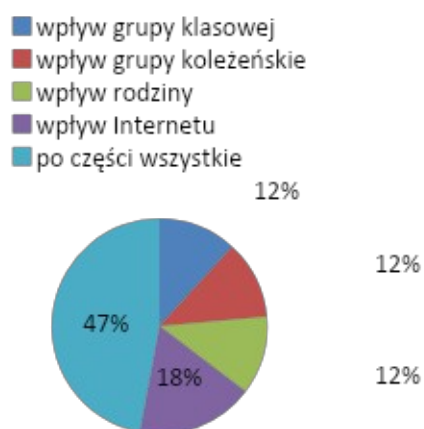
■ tak ■ nie ■ trudno powiedzieć

5 osób spośród badanych uznaje, że uczniowie używają zwrotów grzecznościowych, 4 uważa, że nie, 2 nauczycieli nie ma zdania na ten temat.

Zapytano w dalszej części ankiety, co zdaniem nauczycieli ma największy wpływ na negatywne postawy i ryzykowne zachowania uczniów. Opinię przedstawia poniższy wykres.

Co Pana/Pani zdaniem ma największy wpływ na negatywne postawy i zachowania ryzykowne wśród uczniów ?

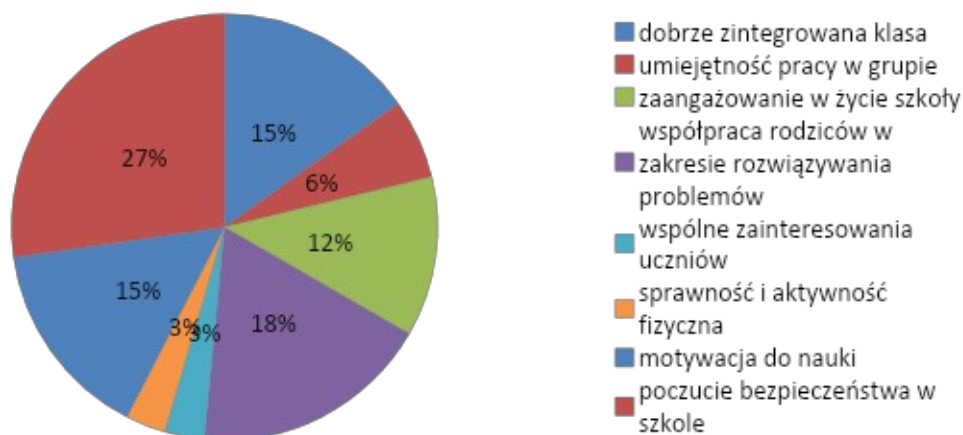
Największy odsetek badanych nauczycieli, bo aż 8 osób uważa, że najistotniejszy wpływ na zachowania młodych ludzi mają po części wszystkie wymienione czynniki. Kolejnymi czynnikami wpływającymi istotnie są: rodzina, grupa klasowa, media.

Jakie czynniki ryzyka obserwuje Pan/Pani w codziennej pracy z dziećmi?

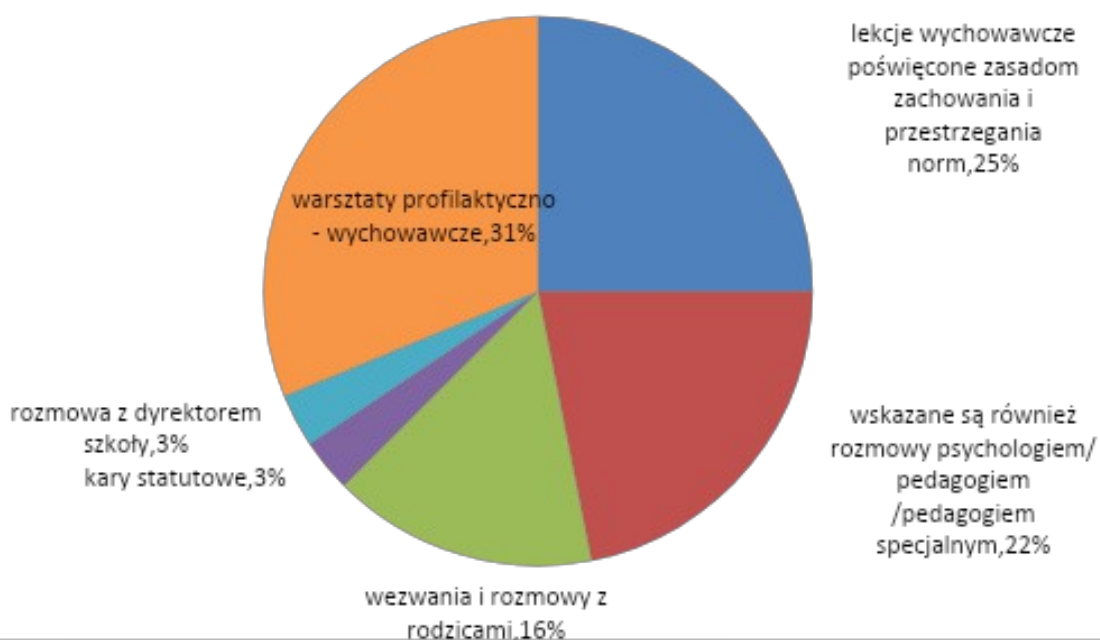
Nauczyciele poproszeni o wskazanie czynników ryzyka w codziennej pracy z młodzieżą w zdecydowanej większości wymieniali: brak motywacji do nauki. 13% ankietowanych wskazuje na brak zaangażowania ze strony rodziców a 9% na niską frekwencję. Tylko 4% respondentów zagrożenie upatruje w rodzinie niepełnej, higienie i w wulgaryzmach.

Jakie czynniki chroniące obserwuje Pan/Pani w codziennej pracy z dziećmi

Wśród czynników chroniących nauczyciele wskazują poczucie bezpieczeństwa w szkole, dobrze zintegrowaną klasę, współpraca rodziców w zakresie rozwiązywania problemów, zaangażowanie w życie szkoły i klasy oraz motywację do nauki.. Nieco słabiej w ocenie nauczycieli wypada ambicja i motywacja do nauki oraz sprawność fizyczna.

W jaki sposób Pana/ Pani zdaniem można zapobiegać zachowaniom niepożądanym i nagannym w szkole?

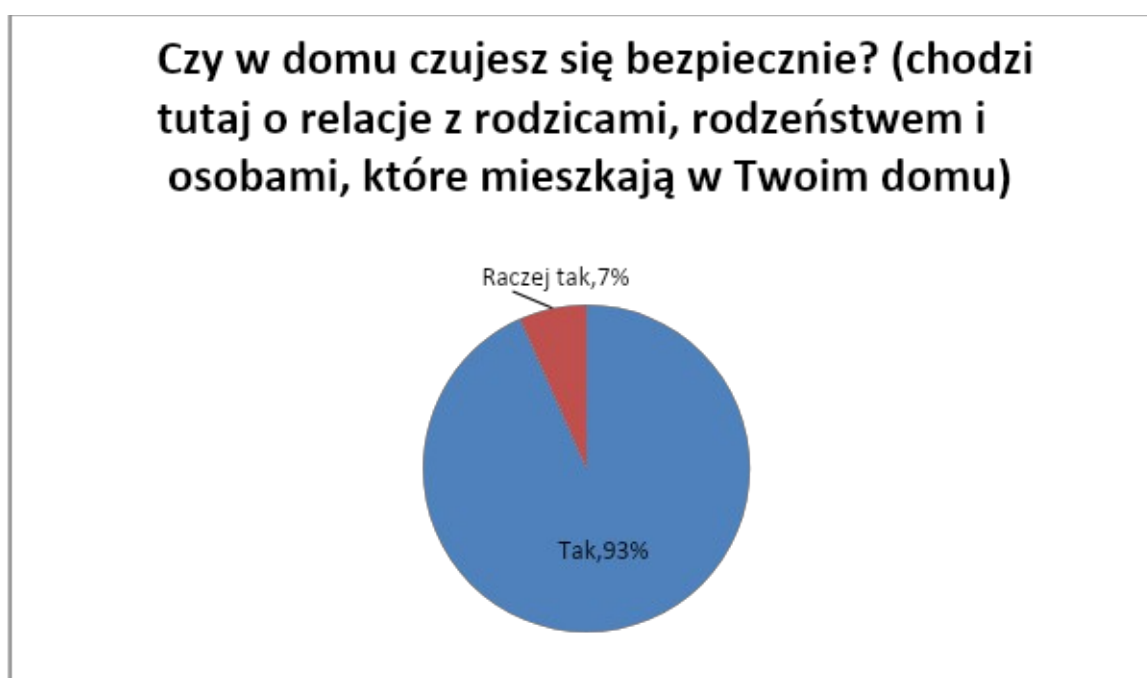

10 nauczycieli uważa, że sposobami na zapobieganie zachowaniom niepożądanym są warsztaty profilaktyczne, 8 między innymi lekcje wychowawcze poświęcone zasadom zachowania i

przestrzegania norm. Wskazane są również rozmowy psychologiem/ pedagogiem /pedagogiem specjalnym przez 7 ankietowanych oraz wezwania i rozmowy z rodzicami. Tylko po jednej osobie wskazało na rozmowy z dyrektorem i kary statutowe.

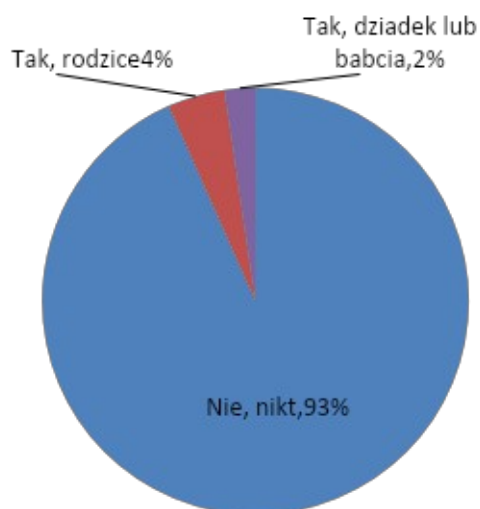
Analiza grupy badawczej – uczniowie

Kolejną grupę badawczą stanowili uczniowie. Z uwagi na wiek uczniów inna ankieta została przeprowadzona w klasach IV – VIII. Diagnoza w klasach I-III została przeprowadzona w oparciu o wywiad z wychowawcami oraz bezpośrednią obserwację oddziałów klasowych. Analiza klas – VI – VIII łącznie 42 uczniów.

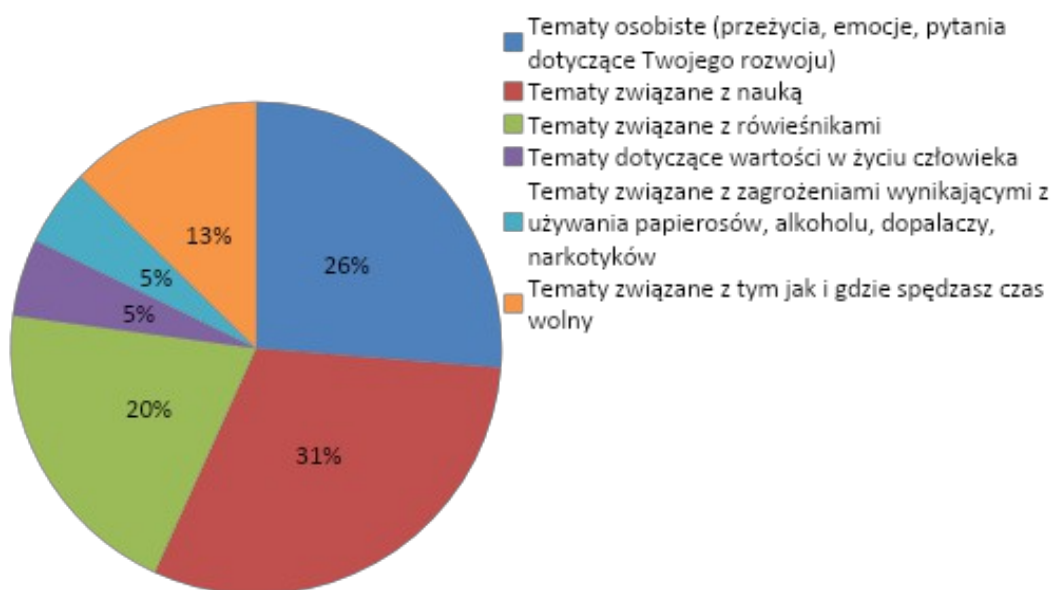
Uczniowie w domu rodzinnym czują się bezpiecznie. Tak odpowiedziała zdecydowana większość ankietowanych.

Czy ktoś w Twoim domu nadużywa alkoholu?

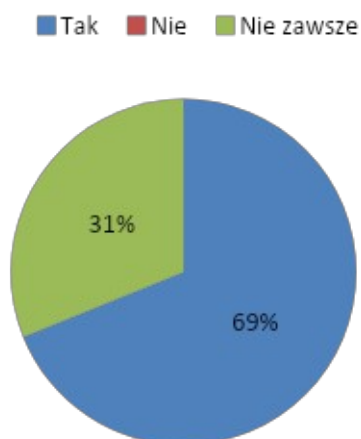
96% ankietowanych na powyższe pytanie odpowiedziało nie, 2 uczniów wskazało na rodziców, 1 uczeń wymienił dziadków.

Na jakie tematy rozmawiasz z rodzicami?

Uczniowie najczęściej z rodzicami rozmawiają na tematy związane z nauką – taką odpowiedź udzieliło 36 uczniów, 32 porusza tematy osobiste, 24 respondentów porusza tematykę relacji z rówieśnikami. Tylko niewielki odsetek ankietowanych rozmawia o problemach związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – 6 uczniów, podobnie odpowiedział na temat rozmów dotyczących wartości w życiu człowieka.

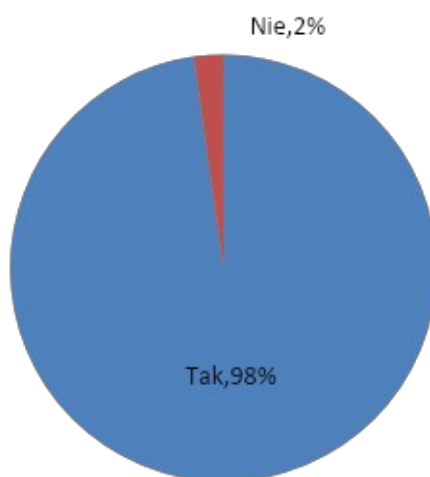
Czy jesteś szczerzy w rozmowach z rodzicami?

-

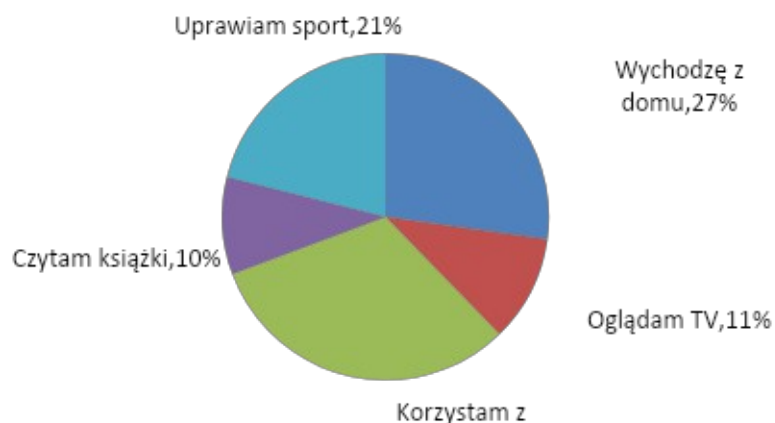
Badani uczniowie w zdecydowanej większości wykazują się szczerością podczas rozmowy z rodzicami. Tylko 2% uczniów nie jest szczerym.

Czy zawsze możesz liczyć na pomoc rodziców?

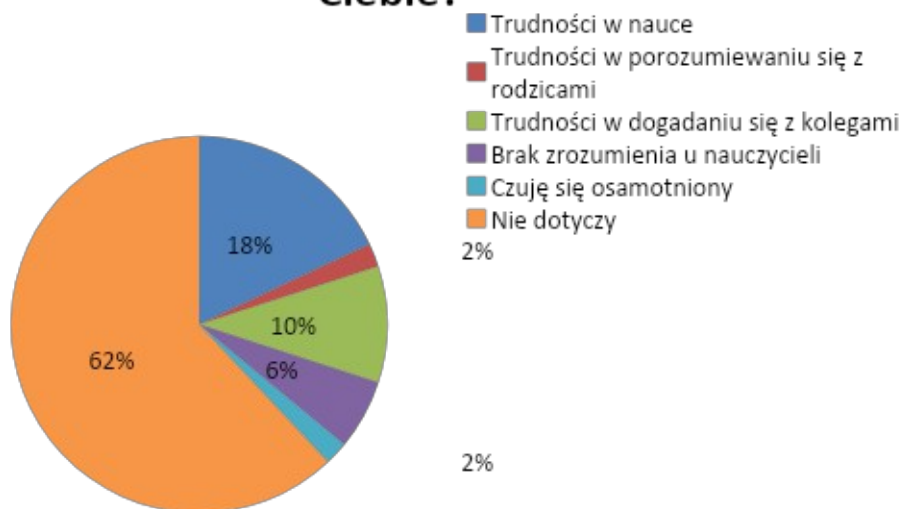
Badani uczniowie w zdecydowanej większości wykazują, że mogą liczyć na pomoc. Tylko 2% uczniów nie.

Jak spędzasz czas wolny? (po szkole, odrobieniu pracy domowej i innych obowiązków)

Największy odsetek badanych czas wolny poświęca na korzystanie z Internetu – 32%, uprawia sport 21% ankietowanych, 27% spędza czas poza domem, 10% wskazuje na czytanie książek i oglądania TV.

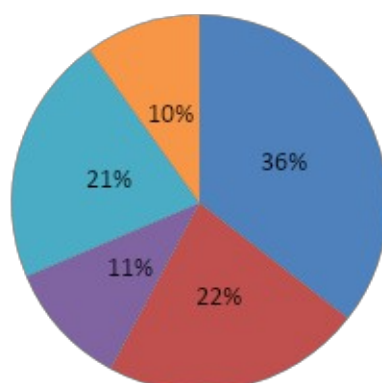
Które z poniższych problemów dotyczą Ciebie?

Trudności w nauce wskazało 10 uczniów, na trudności w porozumiewaniu się z rodzicami – 2 uczniów, z kolegami 5 uczniów, brak zrozumienia u nauczycieli wskazało 3 uczniów, czuje się osamotniony – 1 uczeń. Aż 31 ankietowanych uważa, że ich w/w problemy nie dotyczą.

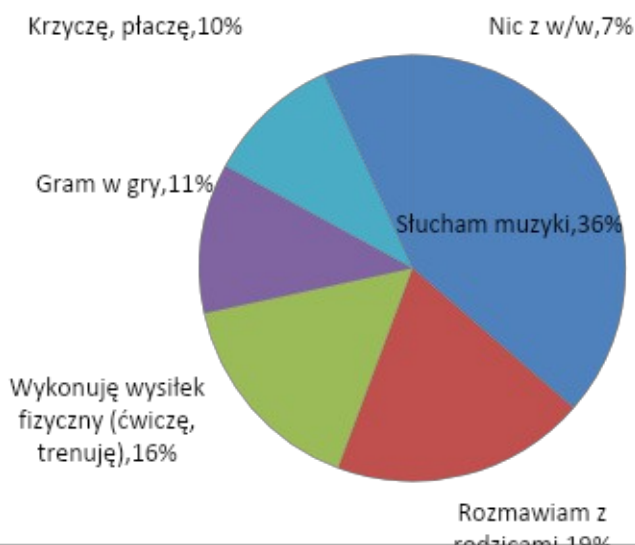
Co dla Ciebie jest najważniejsze?

Rodzina Przyjaciele Telefon Pupil Zdrowie Dobre relacje z innymi

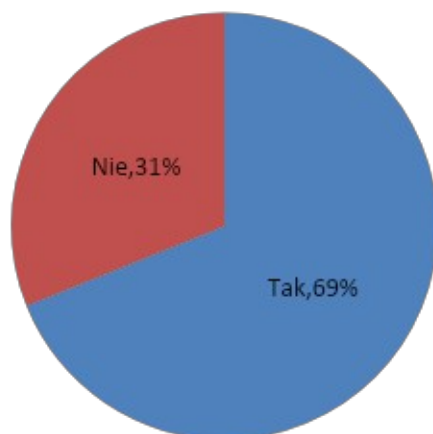
Wśród wymienionych wartości uczniowie najbardziej cenią: rodzinę 44 uczniów, przyjaciół 28 ankietowanych, zdrowie ceni 26 respondentów, pupila i relacje z innymi wymieniło 13 uczniów. Nikt nie wskazał na telefon.

Jak sobie radzisz ze stresem, niepowodzeniami, złością?

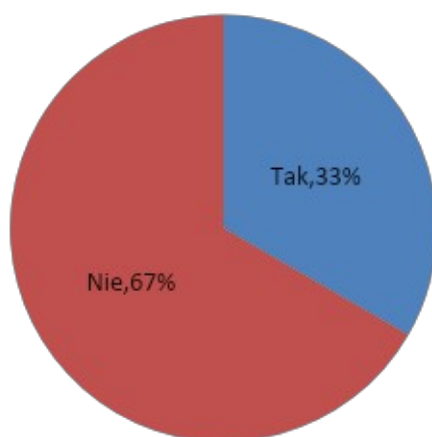
Walcząc ze stresem uczniowie najczęściej słuchają muzyki – tak wskazało 33 uczniów, rozmawia z rodzicami 17 ankietowanych, ćwiczy, trenuje, gra w gry lub krzyczy, płacze 10 ankietowanych, 6 uczniów stosuje inne techniki. Nikt nie sięga po używki

Czy lubisz chodzić do szkoły?

Większość ankietowanych uczniów lubi być w szkole – 31 ankietowanych, 15 uczniów nie lubi chodzić do szkoły.

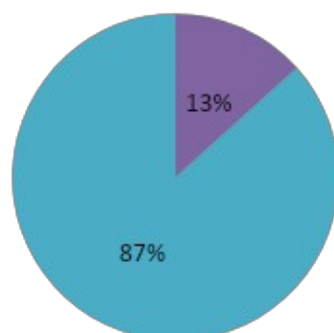
Czy obawiasz się czegoś w szkole?

30 ankietowanych nie widzi zagrożenia w szkole, 16 osób czegoś się obawia.

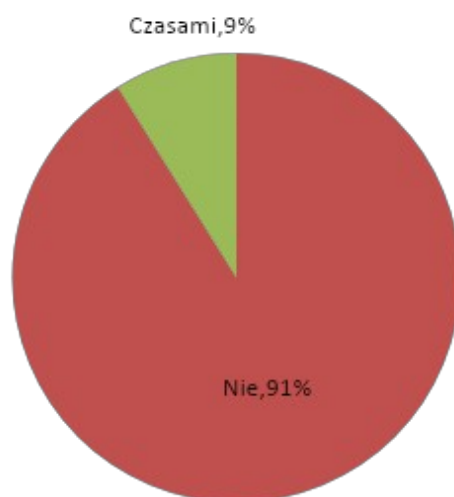
Czy korzystałeś kiedykolwiek z tych substancji?:

■ Alkohol ■ Narkotyki ■ Dopalacze ■ Energetyki ■ Nie dotyczy

Badani uczniowie w zdecydowanej większości wykazują, że nie mieli kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Tylko 13% ankietowanych miało kontakt z energetykami.

Czy doświadczyłeś cyberprzemocy?

Badani uczniowie w zdecydowanej większości wykazują się szczerością podczas rozmowy z rodzicami. Tylko 2% uczniów nie jest szczerym. Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła cyberprzemocy, czasami deklaruje tylko 4 ankietowanych uczniów.

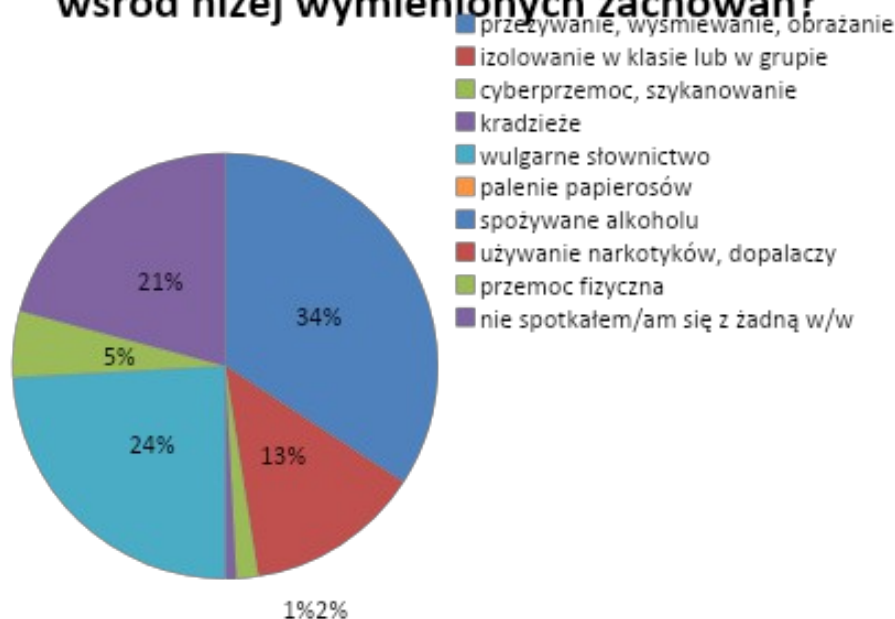
Analiza grupy badawczej – rodzice

Kolejną badaną grupą byli rodzice uczniów. Link do ankiety został wygenerowany i przekazany za pomocą dziennika elektronicznego Librus do wszystkich rodziców. Odpowiedzi na ankietę udzieliło 74 osoby.

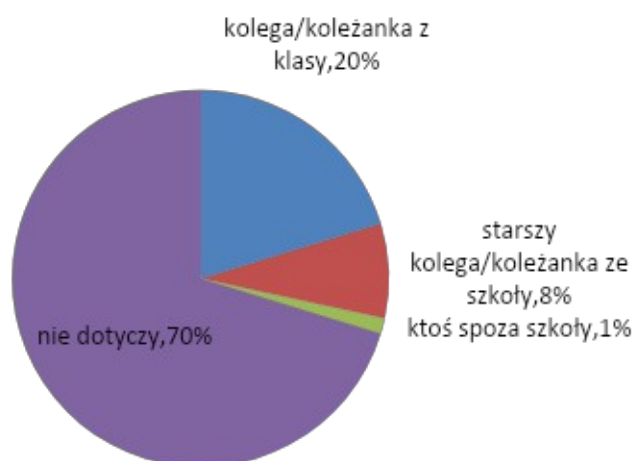
95 % rodziców twierdzi, że ich dzieci czują się na terenie szkoły bezpiecznie. Zaledwie 4 osoby uznały, że ich dziecko nie czuje się w szkole bezpiecznie.

Czy dostrzegacie Państwo w środowisku rówieśniczym Waszego dziecka występowanie wśród niżej wymienionych zachowań?

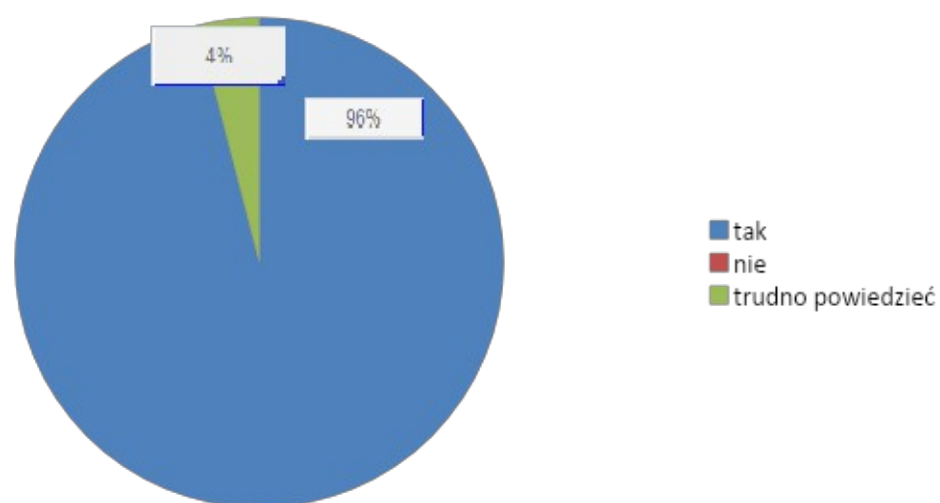
25 osób spośród badanych rodziców twierdzi, że nie spotkało się w środowisku rówieśniczym dziecka z wymienionymi zachowaniami. Spośród obserwowanych przez rodziców (lub też zgłaszanych przez dzieci) zachowań niepożądanych w szkole najczęściej wskazań (41 osób) miało przezywanie, obrażanie, wysmiewanie. 29 rodziców zwróciło uwagę na wulgarnie słownictwo. 16 osób podało, że obserwuje zjawisko izolowania w klasie lub w grupie. Również rodzice nie dostrzegają, aby uczniów szkoły dotyczył problem kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.

Jeśli Państwa dziecko było ofiarą przemocy w szkole, kto był sprawcą?

Rodzice, których dzieci doświadczyły przemocy za sprawców tej przemocy wskazywali kolegę/ koleżankę z klasy 8%, starszych kolegów/ koleżanki ze szkoły 20%, 2% wskazało na sprawcę z spoza szkoły.

Czy Państwa dziecko okazuje szacunek nauczycielom, pracownikom szkoły?

Zdaniem 96% rodziców uczniowie okazują szacunek osobom dorosłym, nauczycielom i pracownikom szkoły.

Czy Państwa dziecko używa zwrotów grzecznościowych?

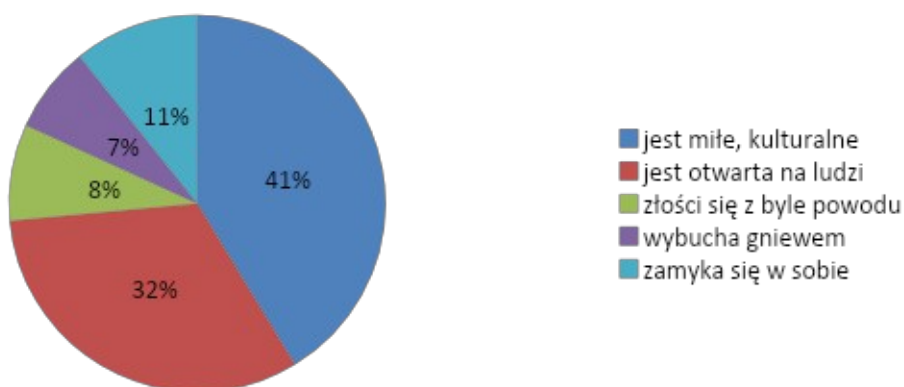
97% % badanych rodziców twierdzi, że uczniowie używają zwrotów grzecznościowych. , 3% podaje, że nie są w stanie tego ocenić.

Czy Państwa dziecko używa wulgarного słownictwa?

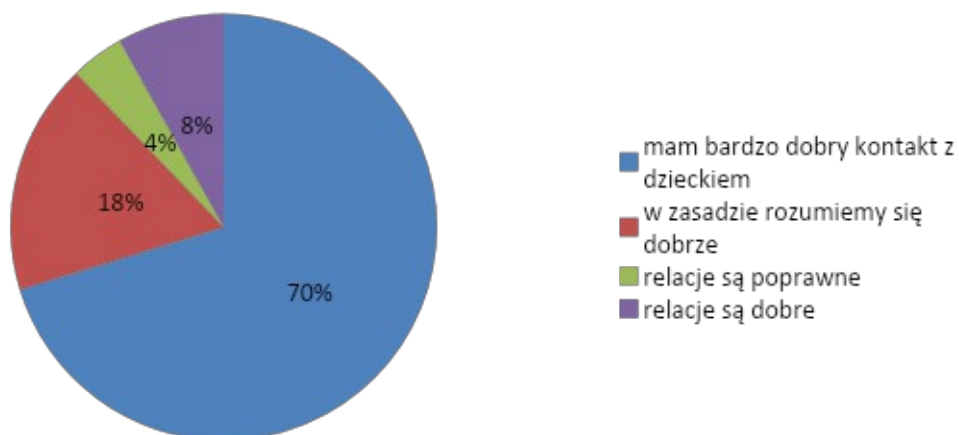
Na pytanie o używanie przez ich dzieci wulgarного słownictwa 77 % rodziców podaje, że ich dzieci nie używają wulgaryzmów. 5% przyznało, że ich dzieci stosują wulgarne słownictwo, 18% podaje, że nie są w stanie tego ocenić.

Jakie zachowania obserwujecie Państwo u swojego dziecka najczęściej?

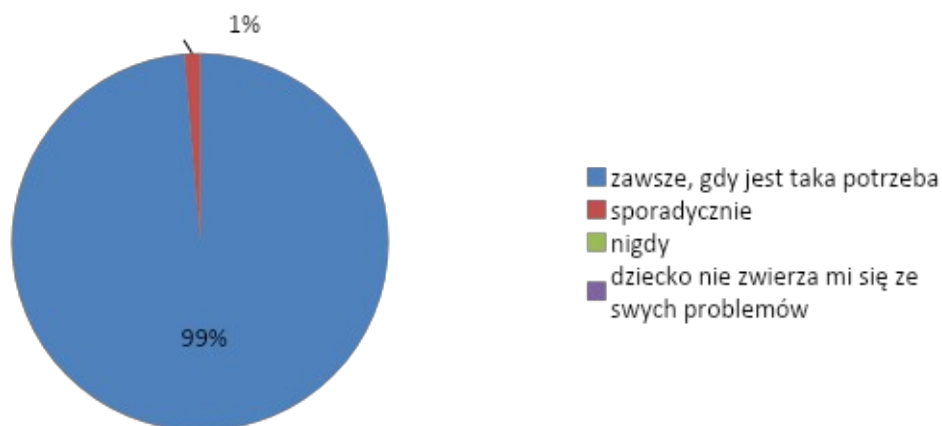
41% rodziców twierdzi, że ich dzieci w kontaktach z innymi ludźmi są miłe i kulturalne, 32% podaje, że ma dziecko otwarte na innych ludzi. 8% badanych rodziców twierdzi, że ich dziecko złości się z byle powodu, 11 % rodziców obserwuje również, że ich dzieci zamykają się w sobie.

Jak układają się Państwa relacje z dzieckiem?

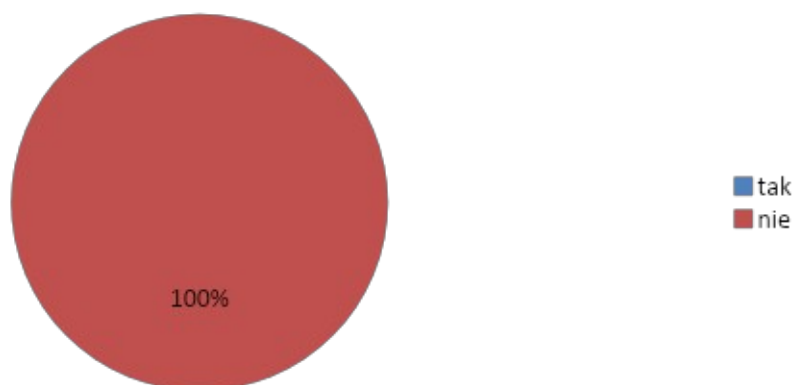
Na pytanie dotyczące relacji z dzieckiem 70% badanych rodziców uważa, że ma bardzo dobry kontakt ze swoim dzieckiem. 18 % twierdzi, że w zasadzie dobrze rozumie się ze swoim dzieckiem, 8% ankietowanych stwierdza, że relacje są dobre, 4% uważa, że relacje są poprawne.

Jak często Państwo rozmawiacie ze swoim dzieckiem o jego problemach?

99% rodziców podaje, że rozmawia ze swoim dzieckiem o problemach zawsze, kiedy jest taka potrzeba. 1% rodziców rozmawia z dzieckiem sporadycznie.

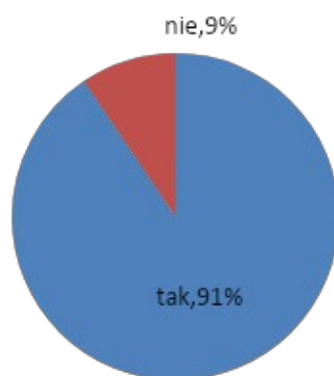
Czy zauważyliście Państwo, że Wasze dziecko pali papierosy?

100% badanych rodziców podało, że ich dzieci nie sięgają po papierosy.

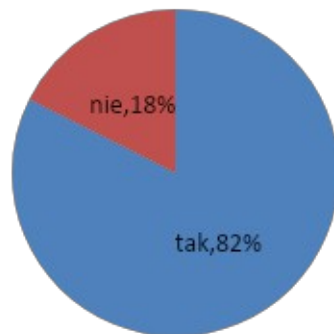
Kolejne pytanie dotyczyło poruszania przez rodziców tematu szkodliwości alkoholu. Odpowiedzi na pytanie przedstawia poniższy wykres.

Czy rozmawiacie Państwo z dzieckiem na tematy związane ze szkodliwością picia alkoholu?

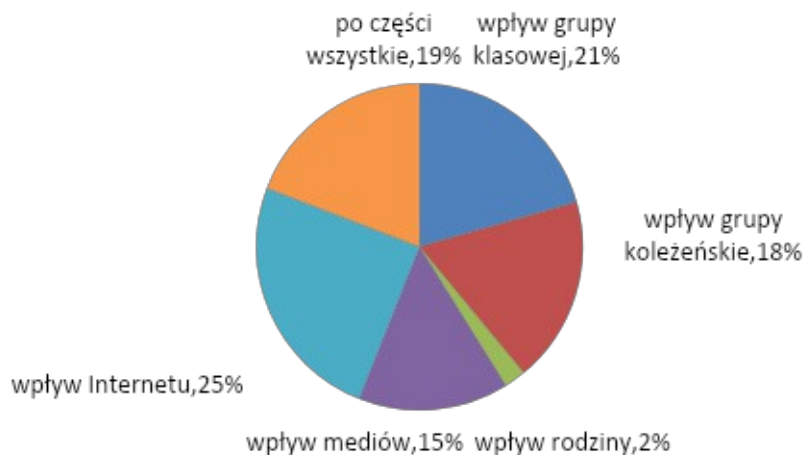
Z wykresu wynika, że 91% badanych rodziców porusza w rozmowach z dziećmi tematy związane ze szkodliwością picia alkoholu. 9% nie podejmuje wskazanej tematyki.

Czy rozmawiacie Państwo z dzieckiem na tematy związane z zagrożeniami dotyczącymi substancji psychoaktywnych?

82% badanych rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi również na tematy związane z zagrożeniami płynącymi z sięgania po środki psychoaktywne, 18% nie porusza tego tematu z dzieckiem.

Co Państwa zdaniem ma największy wpływ na negatywne postawy i zachowania ryzykowne wśród uczniów

25% rodziców uważa, że największy wpływ na negatywne postawy i zachowania ryzykowne ma wpływ Internetu, 21% wskazuje na wpływ grupy klasowej, 18% na grupę koleżeńską, wpływ rodziny – 2%, po części wszystkie 19%.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące Publicznej Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa w Borku Strzelińskim

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące - Czynniki ryzyka to cechy, sytuacje lub warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych, natomiast do czynników chroniących zaliczamy cechy, sytuacje lub warunki zwiększające odporność jednostki na działanie czynników ryzyka. Za najważniejsze czynniki chroniące i czynniki ryzyka uważa się te związane z sytuacją rodzinną, szkolną, czynniki osobowościowe, czynniki związane z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej oraz zaangażowanie religijne (Hawkins 1992; Kazdin 1996; Kay 1996).

Na podstawie wiedzy o czynnikach ryzyka możemy przewidywać wystąpienie niepożądanych zjawisk czy też zachowań u młodych ludzi. Występowanie czynników ryzyka zwiększa bowiem szansę na wystąpienie ich negatywnych konsekwencji dla młodego człowieka.

Czynniki chroniące z kolei nie spowodują braku występowania sytuacji problemowych, ryzykownych i negatywnych doświadczeń w życiu młodych ludzi, ale z całą pewnością stanowią doskonały bodziec do nabywania umiejętności radzenia sobie z przeciwnościami oraz zwiększania motywacji do podejmowania zachowań pożądanых.

Publiczna Szkoła Podstawowa W Borku Strzelińskim w swojej działalności edukacyjnej i wychowawczej stwarza szereg możliwości i okoliczności sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji społecznych, rozwijaniu zdolności refleksji, wzmacniania pozytywnego zarówno na gruncie edukacyjnym jak również osobowościowym.

Wewnętrzne czynniki chroniące wpływające bezpośrednio ze środowiska szkoły wynikają z niezaprzeczalnych jej zalet, do których zaliczyć należy :

- dobrze przygotowana kadra;
- dobra baza dydaktyczna;

- tradycje szkolne;
- pozytywne wzorce nauczycieli i wychowawców;
- personalizacja uczniów (brak anonimowości);
- różnorodność działań integrujących w szkole;
- oferta zajęć dodatkowych;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym;

Czynniki chroniące, które wynikają z analizy przeprowadzonych badań to niewątpliwie:

- wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole;
- zaangażowanie uczniów, rodziców i nauczycieli w życie szkoły;
- umiejętność pracy w grupie,
- bardzo dobry kontakt uczniów z nauczycielami,
- poziom kultury osobistej uczniów, szacunek do nauczycieli i pracowników szkoły,
- wspólna dbałość o środowisko szkolne;
- wrażliwość i empatia uczniów.

Na podstawie przeprowadzonych badań i sporządzonej diagnozy wynika, że na terenie szkoły występują zjawiska niepożądane. Zaliczyć do nich możemy:

- niewielki odsetek dzieci nie czuje się bezpiecznie w szkole i nie lubi do niej chodzić;
- jednostki w szkole doświadczają przemocy, których sprawcą jest kolega z klasy lub starszy uczeń;
- Izolacja w grupie rówieśniczej

Ich nasilenie nie jest jednak duże, jednak należy zaplanować odpowiednie oddziaływania wychowawczo – profilaktyczne, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom.

Podsumowanie i wnioski

W kontekście uzyskanych wyników i ich analizy zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie profilaktyki wychowawczej oraz budowania prawidłowych relacji międzyludzkich w poszanowaniu godności drugiego człowieka. Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki szkoła jest placówką sprzyjającą wzmocnieniu zachowań pożądaných i społecznie aprobowanych wśród dzieci i młodzieży.

Załącznik nr 2

Wyniki ankiety socjometrycznej w klasach III-VIII

Ankieta socjometryczna ma na celu pomóc nauczycielom, wychowawcom w poznaniu potrzeb, trudności wychowanków, sytuacji jaka może zaistnieć w jego klasie, oraz w integracji uczniów. Ukazuje strukturę klasy, uczniów lubianych, atrakcyjnych ale także izolowanych. Pokazuje liderów w klasach, a także dzieci mniej społecznie przystosowane.

Ankiety zostały przeprowadzone przez psychologa szkolnego na początku września w klasach III-VIII wśród uczniów obecnych w tych dniach w szkole.

Dokument ten pozwoli zaplanować zajęcia na nowy rok szkolny, a także zadbać o potrzeby wszystkich dzieci i zminimalizować mogące wystąpić trudności.

We wszystkich klasach uczniowie dostrzegają dobre strony klasy jako zespołu, czują się zgraną grupą, problemem jaki widzą to kłótnie, czasami przeszkadzanie na lekcjach, oraz czasami spóźnianie się na lekcje. Większość uczniów zna sposoby w jaki sposób można rozwiązywać problemy. Głównym sposobem jaki uczniowie radzą sobie z problemami to rozmowa z osobą której dotyczy sprawa lub z rodzicami. W ankietach nie było ucznia który nie lubi swojej klasy.

Zachowań jakich dzieci nie akceptują u rówieśników to głównie niestosowanie się do norm panujących w klasie, przeszkadzanie, rozmawianie, uszczypliwości, ocenianie za inne zainteresowania.

Wyniki ankiety pozwolą na organizację zajęć aby dzieci mniej akceptowane były włączane w prace w mniejszych grupach, ale także uczyły się także zasad życia społecznego.

załącznik nr 3

Wyniki ankiety badającej samopoczucie i potrzeby nauczycieli.

„Stan dobrego samopoczucia” Światowa organizacja zdrowia definiuje w sytuacji, gdy jednostka realizuje swój własny potencjał, potrafi radzić sobie ze stresem w codziennym życiu, może pracować produktywnie i owocnie oraz jest w stanie wnieść wkład w swoją społeczność”. Dobre samopoczucie to dobrostan pod każdym względem; zdrowie emocjonalne, fizyczne i psychiczne są częścią tego obrazu. Wg badań naukowych dobre samopoczucie nauczycieli to dobre samopoczucie uczniów.

Ankiety wypełniło 18 osób z grona pedagogicznego na 19 zatrudnionych. Badanie było anonimowe, przeprowadzone w pierwszych 3 tygodniach września 2023 roku. Analizie poddano czy grono pedagogiczne dobrze się czuje w środowisku pracy, jak często odczuwa stres, co jest jego najczęstszą przyczyną i czy nauczyciele potrafią radzić sobie ze stresem. Badano także czynniki które sprzyjają, a które utrudniają pracę nauczycielom, oraz jakiego wsparcia potrzebują i rzeczy która umiliłaby im pracę.

Wyniki:

Znaczna część grona pedagogicznego bo aż 15 osób określiła, że czuje się dobrze w miejscu pracy, 3 osoby czują się dobrze czasami i co cieszy nie ma żadnej osoby która w swoim środowisku pracy czuje się źle.

Jeśli chodzi o odczuwanie stresu w miejscu pracy to większość określa, że odczuwa stres tylko czasami, 4 osoby prawie nigdy, a dwie osoby często. Najczęstszym, podawanym w ankietach czynnikiem stresowym są relacje z rodzicami uczniów, trochę mniej, ale także często relacje z uczniami, relacje w gronie pedagogicznym oraz z dyrektorem placówki. Innymi czynnikami podawanymi są zbyt obszerna dokumentacja szkolna. Z badania wynika, że nauczyciele potrafią i korzystają z różnych sposobów radzenia sobie ze stresem. Jako formy obniżania napięcia podają m.in.: czytanie książek, aktywność fizyczna, rozmowa, spacer, prace w ogrodzie, słuchanie muzyki, modlitwa oraz sen.

Głównym czynnikiem który sprzyja pracy nauczycieli, podawanym praktycznie przez każdego nauczyciela jest pozytywna i życzliwa atmosfera w miejscu pracy, jasna komunikacja oraz życzliwość, a także relacje z uczniami. Relacje w gronie nauczycielskim są jednocześnie czynnikiem który utrudnia w dużej mierze pracę w szkole jeśli są mało życzliwe. Innym znaczącym czynnikiem, który negatywnie wpływa na pracę nauczycieli jest zbyt duża ilość dokumentów do wypełniania. Wsparcia jakiego potrzebują większości nauczyciele to rozmowa z psychologiem, niektórzy z po prostu ze specjalistami, wsparcia instytucjonalnego, jasnych komunikatów, a także empatii.

Czynnikami, które są najtrudniejsze w pracy z dziećmi to trudni rodzice, dyskusja uczniów, bezsilność, brak motywacji dzieci, brak refleksyjności rodziców, bezsilność na pewne sprawy, zaburzone relacje z nauczycielem.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkoły dnia 27 września 2023 roku.